

**သင့်ကလေးငယ်များနှင့် ဆယ့်ကျော်သက်များအတွက် အင်္ဂလိပ်စာလေ့လာချခန်း -  
အင်္ဂလိပ်စာလေ့လာခြင်းရန် ဂိမ်းများ ဖန်တီးချခန်းနှင့် ကစားချခန်း**

ကြမ်းပုံပုံစံ၏ Word Match ကဲ့သို့သော ဂိမ်းများသည် ဝေဟံဂြိုဟ်စနစ်လမ်းညွှန်ပေးပေးပြီး ဝေါဟာရလမ်းညွှန်ပေးမှုကို အားပေးပေးပါသည်။



ကလေးများသည် Word Match ဂိမ်း အကြံပြု နာမည်နှင့် နာမည်ဝေသနကတည်း ဖန်တီးရန် ပျံ့စုံစေခြင်းဖြင့် သိပ္ပံနည်းကျသော အချက်အလက်များကို လေ့လာနိုင်စေရန် အတွက် လုပ်ဆောင်ပေးပါမည့် ဝေါဟာရမြေပုံများဖြင့် လေ့လာခြင်းရန် အတွက် ကြံစားပါ။

**ရေးသားသူ** Kate Will, M.A., တိက်မှုနှင့် ညှိနှိုင်းရေးမှူး (Fidelity Coordinator)၊ Iowa စာဖတ်ချခန်း သုတေသနပီစီစဉ် (Iowa Reading Research Center)

စကားလုံး-လေ့လာသင်ယူချခန်း မှီခိုခြင်းဂိမ်းများနှင့် ပေဟဠိများ ဆက်စပ်ထားသော အချက်အလက်များ သက်သေအရ စကားလုံး-လေ့လာသင်ယူချခန်း ဂိမ်းများသည် လူတို့၏ ဝေါဟာရကို ပိုမိုကျွမ်းကျင်စေရန် စကားလုံးအသုံးပြုမှုကို ထိခတ်ခြင်းရန် ရှောင်ရှားစေရန် ကိရိယာတစ်ခုဖြစ်သည်။ *Scrabble/ Taboo/ Catch Phrase/ Apples-to-Apples* ကဲ့သို့သော ဘုတ်ဂိမ်းများနှင့် ကတိဂိမ်း (ဂတိ၏ မှီခိုခြင်းစားရုံ) နှင့် အတိအကျမဟုတ်သော စကားလုံး-လေ့လာသင်ယူချခန်းဂိမ်းများသာမက အချားစကားလုံး-လေ့လာသင်ယူချခန်းကို အားပေးပေးရန် အကြံပြုပေးပါမည့် အသုံးပြုပုံစံပါသည်။ အမှတ်များနှင့် ဆုလာဘ်များရယူချခန်း၊ ဗဟိုပြုရေး၏ စိတ်ပေးမှုနှင့် အချားစကားလုံးများနှင့် အချစ်အားဖြင့် ပုံစံများသည် ကစားသမားအကြံပြုပေးမှုများကို အားပေးပေးပါမည့် ဂိမ်းအစုံတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည်။ ဤလက်ရာများ ဝေဟံဂြိုဟ်စနစ် ဝေါဟာရလမ်းညွှန်ပေးမှုများကို အားပေးပေးပါမည့် ထိခတ်မှုကဲ့သို့သော ဗဟိုပြုရေးပုံစံများသည် (Townsend, 2009)။ တိကျပုံစံများ ဝေဟံဂြိုဟ်စနစ်အချက်အလက် အမြင် သို့မဟုတ် ဝေဟံဂြိုဟ်စနစ် ဂိမ်းကစားချခန်းပုံစံ သင့်နှင့် သင့်ကလေးများ သို့မဟုတ် ဝေဟံဂြိုဟ်စနစ်များသည် ဝေဟံဂြိုဟ်စနစ်များ အင်္ဂလိပ်စာကို အထောက်အကူပြုပေးပါမည်။





ရပုံ 2 - နာမဝိသေသန ဥပမာ ကတ္တား



နောက္ကစ္ဆာတြငှာ ယခု သု နာမဝိသေသန ဖန္တီးဝိုင်းပါ။ သုကလေးမား သို့မဟုတ် ဝေက်သုးသားမားအား အဂလိယာမားဖြာကို တတုးဝိုင်းစွာ စဉ်းစားစေပါ။ နာမဝိသေသန တစ်စုံစီပေးတြငှာ နာမဝိသေသန ဖန္တီးရန် ဤမားခြံနုးမားကို သုကုကို ယုးဝေမားပါ။

- သုးမညုး သု အသက်စွဲဝိုင်း ဝေရမားက ဘယုးရှိပါသလဲ။
- အနာဂါတြငှာ မညုးဝေရမားအပ်သို့ သု သြားလိုပါသလဲ။
- သု ဝေရ စဉ်း ဝေရသုတစွဲကို ဘယုးတြငှာ။
- သုတြငှာဆုံလိုသော နာမဝိသေသန ပုဂါလိယာမားက ဘယုးတြငှာ။
- စာအုးမား သို့မဟုတ် ဝေရမား ထဲမှ သုအသက်စွဲဝေရမားက ဘယုးတြငှာ။
- သု အသက်စွဲဝေရမားအစားအစာ၊ အားကစား၊ စာအုးမား၊ ဝေရမား သို့မဟုတ် တီဗီရုးဝေရမားက ဘာတြငှာ။

သုကလေးမား သို့မဟုတ် ဝေက်သုးသားမားအား နာမဝိသေသန နာမဝိသေသန ဝေက်သုးပုဂါလိယာမားကို သို့မဟုတ် အမိပဝါတြငှာဆိုင်ကို ဝေရမားပါ။ ဥပမာအားပေးတြငှာ "ကမားဝေရမား" ဤဝေက်သုးပုဂါလိယာမား ဝေက်သုးပုဂါလိယာမား ရပုံ 3 တြငှာ ဝေက်သုးပုဂါလိယာမားသညုးအတိုင်း "သုအဂရ သို့မဟုတ် ဝေရမား အနားရှိ သဲထုသော ဝေရမား" ပေးဝေရမား။ ဤဝေက်သုးပုဂါလိယာမား ပေးဝေရမားသောစကားလုံးဝေရမား မရုးဝေရမားဝေရမား ကစားသမားမားကို ပုံပေးပါမညုး။

ရပုံ 3 - နာမ ဥပမာ ကတ္တား







### “Word Match” တတုချေမာကွဲ၏ အက်ဒီကီးနူးမား

#### ရုပုဒ် နားလညောဘာပေါက်ချခင်း (Morpheme Awareness)

ရုပုဒ် (ဥပမာအားဖြင့် “quickly” ထဲတွင် -ly သို့မဟုတ် “listened” ထဲတွင် -ed တို့)သည် စကားလုံးတစ်စုတွင် အဓိပတိယ အသေးငယ်စွာ ယူနစ်များဖြစ်သည်။ ရုပုဒ်၏ ဥပမာများသည် ရှေ့ဆက်တွဲ (ရင်းချမစု သို့မဟုတ် အေချခခံစကားလုံး၏ ရှေ့ပြု ပူးတြိ ပါရှိသော အဆက်များ)၊ ရင်းချမစု (စကားလုံးတစ်စု၏ အဓိက အစိတ်ပိုင်း၊ ဥပမာ “transport” စကားလုံးထဲရှိ “port”)၊ ဝုဒ် နောက်ဆက်တွဲ (ရင်းချမစု သို့မဟုတ် အေချခခံစကားလုံး၏ နောက်ဆက်တွဲ ပူးတြိပါရှိသော အဆက်များ) ဖြစ်ပါသည်။ ရုပုဒ်ဆိုရာ နားလညောဘာပေါက်ချခင်းသည် လေ့လာသူများအား ရင်းချမစုပေးသော လူ့အသံ အလားတူဆက်တွဲဖြင့် ဖွဲ့စည်းသော စကားလုံး၏ အဖွဲ့အစည်းအား (ဥပမာ “quickly” ဝုဒ် “softly”)၊ သို့မဟုတ် ရင်းချမစုပေးသော လူ့အသံ ကြားရသော အဆက်ရှိသည့် စကားလုံး၏ အဖွဲ့အစည်းအား (ဥပမာ “listened” ဝုဒ် “listening”) ကို သိရှိစေရန် ကူညီပေးပါသည်။ အကယ်၍ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများသည် ရုပုဒ်၏ အဓိပတိယများကို နားလည်ပေးရန် ရုပုဒ် မှားကို စကားလုံးဖွဲ့စည်းမှု သို့မဟုတ် ပြုပြင်မှု ပေါင်းစပ်ပေးသော နည်းလမ်းကို နားလည်ပါက မိမိတို့၏ မသိသော စကားလုံး၏ အဓိပတိယ ပုံစံပေးပို့ခြင်း တိုးတက်စေပါသည်။ (Davidson, 2014)။

ရုပုဒ်ဆိုရာ နားလညောဘာပေါက်ချခင်းကို အာဂျီကော့ဒ် ဝေါဟာရဖွဲ့စည်းမှု အင်္ဂလိပ်စကားလုံးအခြေအား အထူးအားပြုပေးသော ဝုဒ်ပေးသည် (Brandes & McMaster, 2017)။ Word Match ကဲ့သို့ စကားလုံး ပြုစုပေးခြင်း ဂိမ်းများသည် ကစားသူ၏ အာဂျီကော့ဒ် ရုပုဒ်ကို ခြုံငုံပေးခြင်း နာမဝိသေသနကိစ္စကို ဖွဲ့စည်းပေးခြင်း သင့်ဝုဒ် သင့်ကလေးများ သို့မဟုတ် ကော်ဒ်များ မှားသည် စကားလုံးအဆုံးသတ်ပုံစံကို အာဂျီကော့ဒ်ကို မှားစေခြင်း ဥပမာအားဖြင့် နာမဝိသေသန ကိစ္စများသည် -ous, -ful, -ical, ဝုဒ် able ကဲ့သို့ သာ ဆင့်တူအဆုံးသတ်ခြင်းကို အသုံးပြုခြင်း နာမဝိသေသန -ist, -er, သို့မဟုတ် -ian ဖြစ်သော အဆုံးသတ် ဝုဒ်များ သင်တန်းစေ့စွာ ဤနည်းစနစ်ကို အာဂျီကော့ဒ်ကို မှားစေပါ။ ဥပမာ သင့် ဤသို့ မေးခြင်း -

*I see you wrote the word “chemist”—what other words end in -ist?*

ကစားသူများသည် “hairstylist,” “bicyclist,” ဝုဒ် “journalist.” ကဲ့သို့ သာ စကားလုံးကို စဉ်းစားမိပေမည်။ ဆင့်တူသော စကားလုံးကို မိမိတို့ ခြုံငုံပေးသော စကားလုံး၏ တူညီခြင်းကို မိမိတို့ အား ရှာဖွေစေပါ။ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ရှိသော တုံ့ပြန်ခြင်း ပါဝင်ခြင်းမှာ -

*All of the words that end in -ist are people who work with certain things.*

လူများ အသုံးပြုသည့် အရာများသည် စကားလုံး၏ ရင်းချမစုတွင် ပြောင်းလဲနေခြင်း ထောက်ပံ့ပေးသော ဝုဒ် ပူးတြိပါရှိသော အဓိပတိယ အားဖြင့် ဝုဒ် ပေးသည်။ ဥပမာအားဖြင့် “hairstylist” ကဲ့သို့ သာ စကားလုံးမှ နောက်ဆက်တွဲ -ist ကို ဖွဲ့စည်းပေးသော “hairstyle” ဝုဒ် အခြေခံ ဆွဲသော စကားလုံး နောက်ဆက်တွဲ ကံ့စွာ။ ဆိုလိုသည်မှာ ဆံပင်ပုံစံပေးသည့် ဆံပင်ပုံစံကို လူထုအားဖြင့် ဖြစ်သည်။



မိမိတို့သည် ဆံပင်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဆံပင်ပိုင်ဆိုင်မှုများ ဖြစ်ပေါ်သည်။ စကားလုံးများဖြင့် ရှုထောင့်များကို အာရုံစိုက်ပေးချခင်းက ဘာသာစကား သွယ်သွယ်များသည် စကားလုံးအဓိပ္ပာယ်များကို မိမိတို့ဘာသာမိမိတို့ ကောက်ကွဲရန် အထောက်အကူပြုပေးစေပါသည် (Davidson, 2014)။

စကားလုံးအဆုံးသတ်ခြင်း ပုံစံများကို သင်ကြားပေးသည့်အခါ ရှုပုံ 4 ကြောင့် ပါရှိသည့်အတိုင်း (အောက်ကွဲ "မိသားစုများအကြား ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အခါ" ကို ဖော်ပြပါ) နောက်ကွဲတစ်ခုကို သင် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ "နောက်ကွဲ" ကောက်လဲခြင်း အဆုံးသတ်ထားသော စကားလုံးတစ်ခုကို ပေါင်းထည့်ကာ "ဥပမာများ" ကောက်လဲခြင်း အဆုံးသတ်သည့် စကားလုံးနမူနာများ ပါဝင်သည့် စကားလုံးကို မွှေနှောင်းတင်ပါ။ "စကားပြော၏ အစိတ်ပိုင်း" ကောက်လဲခြင်း စကားလုံးများသည် နာမဝိသေသနများ သို့မဟုတ် နာမဝိသေသနများ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ နောက်ကွဲခြင်း သင်၏ဥပမာများစာရင်းအပို အချစ်ခံ၍ "အဓိပ္ပာယ်" ကောက်လဲ၍ ရှုထောင့်အဓိပ္ပာယ် ရှုထောင့်ဖော်ပြပါ။

Figure 4. Example Suffix Dictionary

နောက်ကွဲ	ဥပမာများ	စကားပြောအပိုင်း	အဓိပ္ပာယ်
-ous	dangerous, curious, ridiculous	နာမဝိသေသန	အရာတစ်ခုခု၏ ဖြစ်ပေါ်မှု
-ful	useful, respectful, beautiful	နာမဝိသေသန	အရာတစ်ခုခု၏ ဖြစ်ပေါ်မှု
-ical	historical, chemical, practical	နာမဝိသေသန	အရာတစ်ခုခု၏
-ist	hairstylist, bicyclist, journalist	နာမ	တစ်ခုခုတို့၏ အရာတစ်ခုခုအပေါ် အလုပ်ပြုခြင်း
-er	teacher, dancer, writer	နာမ	တစ်ခုခုတို့၏ သေဆုံးသော လမ်းပန်းမီးတစ်ခုကို ပြုလုပ်ခြင်း
-ian	librarian, comedian, historian	နာမ	တစ်ခုခုတို့၏ အရာတစ်ခုခုအပေါ် အလုပ်ပြုခြင်း

**နောက်ကွဲဖတ်သားနှင့် ခံစိတ်ကူး ပြုလုပ်ခြင်း**

စိတ်ကူးဆိုင်ရာ သီအိုရီများက လေ့လာသွယ်သွယ်များသည် ငုတ်ငုတ်၏ကိုယ့်ပြောပြအခန်းများနှင့် နောက်ကွဲဖတ်သားအကြား စကားလုံးအသစ်များကို စုစည်းထားချခင်းဖြစ်ပေါ် အဓိပ္ပာယ်ဆွဲဆောင်မှုကြောင့် တကွကြေညာအခန်းကမူ ပါဝင်သည့် အခန်းပေါ် ထားသည် (Carrell & Eisterhold, 1983)။ စကားလုံးအသစ်များကို ငုတ်ငုတ်၏ အနက်ရှုဆွဲဆောင်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ဖြင့် ခံစိတ်ကူးစေသည့်အခါဖြင့် နောက်ကွဲဖတ်သားသည် ပါဝင်သည်။ နာမဝိသေသန ကွဲများကို မိမိတို့ ဖွဲ့သည့်အခါ သင့်ကလေးများ သို့မဟုတ် ကော်ငံးသားများအား နာမဝိသေသန ကွဲတစ်ခုအကြား အနက်ရှုဆွဲဆောင်မှုကို မိမိတို့ တတိုးပိုင်း ရေးစေပါ။ ကတုပေငုတ် စကားလုံးအကြား အဓိပ္ပာယ် အနက်ရှုဆွဲဆောင်မှု ပါဝင်ခြင်းသည် စကားလုံးတစ်ခုနှင့် မရင်းနှီးသော ကစားသမားများအား မိမိတို့ သိထားစေသော အဓိပ္ပာယ်များနှင့် စကားလုံးကို ပေါင်းစပ်ချခင်းဖြစ်ပေါ် ပုံပေး ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။





## Student Reading Success Through Research and Collaboration

TESOL သုံးလပတ်၊ 17, 553–573. <https://doi.org/10.2307/3586613>

Davidson, S. J. (2014). စာဖတ်အောင်မြင်စေရန်အတွက် အင်္ဂလိပ်စာ ဝေလ်လာသင်္ချာသင်တန်းအကြား ရှိပုံအခြေခံအားဖြင့် ခွဲခြားခြင်းစိတ်ချရမှု၊ သင်တန်း [ပါရဂူဩဇာ လက်ထုတ်၊ California Riverside တက္ကသိုလ်]။ ProQuest စာတမ်းများ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေချိန်။ <https://escholarship.org/uc/item/70c919st>

Kim, Y. (2008). L2 ဝေလ်လာရန် ရယူရန်အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ချက်အားဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသလုံး တစ်စိတ်တစ်ဒေသလုံးကို ပုံမှန်ပေးချက်။ *The Modern Language က်နယ်* 92(1), 114–130. <http://www.jstor.org/stable/25172996>

Townsend, D. (2009). ဝေလ်လာရေးစနစ်အသစ်ပေးဆောင်ခြင်းဖြင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ ဝေလ်လာရန် တညီတညွတ်တူချက် - အလယ်ပိုင်းဝေလ်လာရေး အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း ဝေလ်လာသင်္ချာသင်တန်းအတွက် မိမိတို့တိုးတက်ရေး။ *ဆယ့်ကျော်သက်ပတ်စပီယက် သက္ကတစာတတ်ပညာရေး* 53, 242–251. <https://doi.org/10.1598/JAAL.53.3.5>